

lem skulde ud med lidt af de store Skatte, de ligge inde med, for at komme fattige Søsterkirker til Hjælp. Statskirken, der altid har forstaaet at hobe op af denne Verdens Goder, der altid har ønsket at puge saa meget af denne Verdens Gods sammen som muligt, baade af Guld og Sølv og Jordegods osv., har altid været ængstelig for at komme af med nogle af disse Skatte. Langt hellere ligne det paa den almindelige brede Befolkning, enten de ere kirkelige eller ukirkelige. Kirken siger som hin romerske Cæsar: Non olet, Penge lugte ikke, lige meget hvor de komme fra, fra kristne eller Hedninger, det gør ingenting. Kirken er ikke bange for at overtræde den Regel, som den ærede Kultusministers Forgænger, den nuværende Konseilspræsident, fremsatte her i den Tale, vi diskuterede ved 1ste Behandling, da han sagde, at naar Kirken bar sig ad paa den Maade, krævede op baade hos kirkelige og ukirkelige, gjorde man i Virkeligheden mere Skade, end hundrede eller tusinde Prædikener kunde genoprette.

Den højtærede Kultusminister svarede dernæst, at i denne lille lykkelige Periode, 1896—1902, var alting ikke saa lysteligt, for Magistraten klagede stadig. Ja, i Magistraten sad den Gang et konservativt Flertal, som var interesseret i, at Kirkerne fik saa meget som muligt. Men trods Klagen og Jammeren fra Magistratens Side fandt der ingen Ligning Sted, og Kirkerne klarede sig dog, og Befolkningen var lykkelig over at blive fri for Skatten. Sagen var nemlig, at denne „Nødstilstand“, som man kaldte det fra Magistratens og kalder det fra Ministeriets Side, medførte een overmaade god Ting, nemlig en sund Sparsommelighed. Kirkerne søgte at sætte Tæring efter Næring, som alle andre maa gøre, de søgte at lægge deres Budgetter saaledes, at de kunde komme igennem, og de kom faktisk igennem.

For det tredje sagde den højtærede Kultusminister, at Ordet „Anbefaling“ i Loven af 1888 gjaldt kun — han begyndte med at sige: Opførelse af ny Kirker, men saa maatte han dog bagefter føje til, ganske vist meget svagt, for at det ikke skulde vække Opmærksomhed, Ordet: Hovedstandsættelser. Det var for Resten en gal Citering af Loven af 1888, for der staar ud-

trykkelig, at Kommunalbestyrelsens Samtykke kræves til Istandsættelse af Sognekirker i København eller Opførelse af ny Sognekirker, der staar ikke en Gang „Hovedstandsættelser“. Den højtærede Kultusminister mente, at Loven af 1888, Loven under Højre, var saa langt daarligere end den nuværende, for den tillod ogsaa at paaligne Bidrag til Opførelse af ny Kirker — det er der nu ikke Tale om —, og tillige lagde Loven det i Kommunalbestyrelsens Haand. Det kom kun an paa, om man havde en frisindet Kommunalbestyrelse, der mente, at ny Kirker ikke bør opføres paa den Maade. Der havde Kommunalbestyrelsen i Virkeligheden Ret til at standse. Jeg tror ikke, nogen kan benægte, naar man læser Loven af 1888 og det foreliggende Lovforslag tillige med vore Ændringsforslag, at den Lov gav Kommunalbestyrelsen en større Ret, end man nu under Venstres Styre under den. Men det hænger sammen med det ny System, der gaar ud paa at indskrænke og forklejne Kommunernes Ret over alt, hvor man kan komme til det. De Forligsændringer, der i Øjeblikket ere til Forhandling her ovenover, vise kun altfor tydeligt, hvorledes Venstre, efter at være kommet til Roret, har tabt sin Interesse for det, der tidligere var Venstre det højeste og helligste, nemlig Kommunernes Ret og Selvstyre. Det gælder om at beklippe og beskære denne Ret, overalt hvor man paa nogen Maade kan komme til det. Derfor nægter man nu ogsaa at gaa med til dette lille Ændringsforslag, hvis Mening og Formaal dog bleve vedtagne her og i det andet Ting i 1888.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Enevold Sørensen): Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) vendte atter tilbage til den daværende Kultusministers, den nuværende Konseilspræsidents Udtalelser her i Tinget i Samlingen 1898—99. Jeg erindrur atter det ærede Medlem om, at denne Udtalelse drejede sig om Ligning til Opførelsen af ny Kirker, medens den daværende Kultusminister samtidig udtrykkelig udtalte sig for den anden Part af Lovforslagets Bestemmelser, om den almindelige Ligning uden Hensyn til Sognegrænser. At dette Citat er gjort til Genstand for en saa